

'Houdbare' zuivel

Carlo Trojan: 'Natuur en milieu stellen grenzen aan veestapel'

De Nederlandse Zuivel Organisatie en LTO Nederland presenteerden begin juli hun ambities voor het verder verduurzamen van de zuivelketen. Het geheel werd omlijst door een symposium rondom het thema duurzaamheid, milieu en bedrijfsontwikkeling.

Recent ondertekenden LTO Nederland en de Federatie Nederlandse Levensmiddelenindustrie het convenant 'Schoon en Zuinig'. De partijen zijn met het rijk de overeenkomst aangegaan om tot 2020 jaarlijks twee procent energie minder te gebruiken en in 2020 de uitstoot van broeikasgassen met dertig procent te hebben verminderd. Minister Gerda Verburg van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) toonde zich verheugd dat de landbouw als tweede bedrijfssector het convenant ondertekende.

Dit betekent wel dat er werk aan de winkel is. De Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO) en LTO Nederland hebben de handen in elkaar geslagen en de gezamenlijke duurzaamheidsambitie uitgewerkt in drie thema's: energie en klimaat, de koe centraal en biodiversiteit. Tijdens het begin juli gehouden symposium 'De ambities van de duurzame zuivelketen' werd het eerste initiatief binnen het thema 'energie en klimaat'

Zuivelketen mikt op energieneutraal produceren

De Nederlandse zuivelsector wil energieneutraal produceren. Dat hebben de zuivelondernemingen, verenigd in de Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO), en LTO Nederland bekendgemaakt. Het uiteindelijke doel is dat de hele zuivelketen, van melkveebedrijf tot zuivelfabriek, op den duur in zijn eigen energiebehoefte kan voorzien. Hiervoor moet jaarlijks ongeveer 26,3 petajoule aan zonne- en windenergie en biogas worden opgewekt.

Om de doelstelling te verwezenlijken gaan binnenkort drie proefprojecten van start. Melkveebedrijven in Fries-

gelanceerd. De zuivelketen wil energieneutraal produceren (zie kader).

De lancering in het Kurhaus Hotel in Scheveningen was omlijst met inleidingen van prominente beleidsmakers en onderzoekers. Minister Verburg onderstreepte nog eens dat duurzaamheid zich als een nieuw waardepatroon in de hele samenleving aftekent. Binnen de agrarische sector benoemde ze de trend als 'groene revolutie', waarbij in vijftien jaar tijd de veehouderij een grote sprong moet hebben gemaakt richting verduurzaming. 'U produceert dan met respect voor mens, dier en milieu. Voer-mestkringlopen zijn dan gesloten of bijna gesloten en het welzijn van het vee staat prominent op de agenda.'

Ammoniakplafond knelpunt

Ook de actualiteit rondom quotumafschaffing en quotumverruiming stipte Verburg aan. 'U weet dat Brussel in 2015 geen melkquota meer kent. De vraag is hoe bouwen we dit verantwoord af?' Het

land, Noord-Brabant en Noord-Holland bouwen vergistinginstallaties waarmee mest en voerresten omgezet worden in biogas, dat nabijgelegen zuivelfabrieken kunnen benutten. Om het project te laten slagen, wordt nog onderzocht hoe biogas via het bestaande aardgasnet kan worden geleverd.

Daarnaast heeft minister Verburg beloofd zich in Brussel te zullen inzetten om bepaalde delen van het digestaat (eindproduct na het vergistingsproces) aangemerkt te krijgen als kunstmest, zodat voor de deelnemende veehouders een groot voordeel ontstaat.

is geen geheim dat de minister groot voorstander is van jaarlijks een flinke quotumverruiming. 'De productieuitbreiding moet wel plaatsvinden binnen de geldende randvoorwaarden voor milieu. Niet alleen op sectorniveau, maar ook op het niveau van het individuele bedrijf.'

Juist daar zou de schoen in de toekomst wel eens kunnen gaan wringen. Wouter van der Weijden, directeur van Stichting Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM), haakte daarbij aan, nadat hij uitgebreid de sterke punten van de melkveehouderij had benoemd. 'De melkveehouderij, met zijn hoge veedichtheid, is in Nederland met 45 procent de grootste ammoniakproducent. De grens is dichtbij. Na afschaffing van het melkquotum is het ammoniakplafond waarschijnlijk een knelpunt. Het kan zijn dat door de ammoniakwetgeving de hele Europese melkveehouderijsector uit kan breiden behalve wij.'

Van de totale uitstoot aan broeikasgassen door de landbouw is 56 procent afkomstig uit de melkveehouderij. Dit komt neer op dertien procent van de totale emissie in Nederland.

Carlo Trojan, voormalig secretaris-generaal van de Europese Commissie, was voorzitter van de Taskforce Ammoniak. Zonder dat hij verder inging op de bevindingen van deze commissie stond één ding in ieder geval vast. 'Natuur en milieu stellen grenzen aan de omvang van de veestapel.' Ook dé vraag voor de toekomst kwam uit zijn mond: 'Hoe valt bedrijfsontwikkeling te verenigen met de instandhouding van milieu- en natuurdoelen?'

Florus Pellikaan